

Dr. Orbán Viktor miniszterelnök úr részére
Budapest

Tárgy: Magyarország ne támogassa az Európai Bizottságnak a TTIP tárgyalásokra vonatkozó tárgyalási mandátumát a jelenlegi formájában

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Az Európai Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker kérte, hogy az Európai Unió kormányfői erősítsék meg a Bizottságnak az EU és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi tárgyalások (TTIP) ügyében korábban adott felhatalmazást. A téma várhatóan napirendre kerül a kormányfők június 28-i találkozóján.

A transzatlanti szabadkereskedelmi tárgyalások megkezdése óta kiszivárgott tárgyalási anyagokból, valamint az amerikai fél és egyes multinacionális cégek nyilatkozataiból világossá vált, hogy a készülő TTIP egyezmény a jelenleg tervezett formájában veszélybe sodorhatja a környezet- és egészségvédelem, az élelmiszerbiztonság, valamint az emberi jogi illetve, munkajogi garanciák jelenlegi szintjét. Az Egyesült Államok egyik fő törekvése, hogy fellazítsa a génmódosított szervezetekre vonatkozó európai szabályozást, ez pedig ellentétes hazánk érdekeivel. Ezen felül az elemzések arra is rávilágíthatnak, hogy az EU-USA szabadkereskedelmi egyezmény veszélyeztetheti az európai mezőgazdaságot,¹ és magyar tanulmányok szerint is versenyhátrányt jelentene a magyar mezőgazdaság számos ágazata számára.² Ezek a példák is mutatják, hogy a transzatlanti szabadkereskedelmi egyezmények messze túlmutatnak a kereskedelem kérdéskörén, ezért nem tartjuk elfogadhatónak, hogy a róluk való döntés kizárólagosan uniós hatáskörbe tartozzon.

Ezen felül, tervek szerint az egyezmény része lenne egy olyan vitarendezési mechanizmus, amely lehetővé tenné, hogy külföldi befektető cégek bepereljenek olyan kormányokat, amelyek állampolgárainak egészsége vagy környezetünk védelme érdekében meghoznak bizonyos jogszabályokat, intézkedéseket. Ez alááshatja hazánk szuverenitását, veszélybe sodorhatja Magyarország Alaptörvényben rögzített génmódosítás-mentességét is. Ráadásul, számos elemzés is rávilágított arra, hogy a TTIP-megállapodásban tervezett és az EU és Kanada közötti, már csak ratifikálásra váró kereskedelmi egyezmény (CETA) részét is képező befektetési bírósági rendszer (ICS) sem egyeztethető össze az európai joggal.³

Figyelembe véve azt, hogy az Országgyűlés által június 13-án elfogadott "Az Európai Unió harmadik országokkal kötött kereskedelmi és beruházási megállapodásaival kapcsolatos követelményekről" szóló határozat is arra szólítja fel a Kormányt, hogy ne támogassa olyan szabadkereskedelmi megállapodás létrejöttét, amely veszélyezteti a környezet- és egészségvédelem, az élelmiszerbiztonság, valamint az emberi jogi illetve munkajogi garanciák jelenlegi szintjét, továbbá anti-demokratikus vitarendezési eljárást tartalmaz, arra kérjük a Miniszterelnök Urat, hogy az EU tagállamok kormányfőinek június 28-i találkozóján **Magyarország vonja vissza a Bizottság számára a TTIP tárgyalásokra adott felhatalmazását, és a jövőre vonatkozóan csak olyan mandátumot támogasson, amely egyértelműen megfelel az országgyűlési határozatban foglaltaknak, s kizárja a**

1 https://www.foeeurope.org/sites/default/files/eu-us_trade_deal/2016/ttip_farming_report_hungarian_final.pdf

2 <https://www.scribd.com/doc/285870019/Szazadveg-vitaanyag-I-resz>

3 A Client Earth Elemzése a befektetési bírósági rendszer jogszerűségéről:

<http://documents.clientearth.org/wp-content/uploads/library/2015-10-15-legality-of-isds-under-eu-law-ce-en.pdf>

Magyar nyelvű összefoglaló:

http://www.mtvsh.hu/dynamic/isds_ics_jogszerusege_hatteranyag_mtvsh.pdf

befektető-állam vitarendezési eljárások alkalmazását, beleértve a befektetési bírósági rendszert (ICS) is.

A fent említett országgyűlési határozat fényében továbbá arra kérjük a Miniszterelnök Urat, hogy az EU-szintű egyeztetéseken a Kormány határozottan és következetesen képviselje azt az álláspontot, hogy **a TTIP és a CETA egyaránt vegyes egyezmény legyen, és ideiglenesen se léphessenek hatályba mindaddig, amíg az Európai Unió valamennyi tagállama nem ratifikálja ezen egyezményeket.** Amennyiben ezek a feltételek nem teljesülnek, kérjük, hogy a Kormány vétőzza meg az EU és Kanada közötti kereskedelmi egyezményt az Európai Tanácsban! Tudomásunk szerint több EU-tagállam is ragaszkodik ahhoz, hogy a CETA vegyes egyezmény legyen, néhány ország vezetői (pl. Németország, Franciaország) már jelezték is, hogy amennyiben a CETA nem lesz vegyes egyezmény, akkor ellene fognak szavazni.

A befektető-állam vitarendezés kérdéskörében megoldást jelentene, ha a Kormány – esetleg más EU-tagállamokkal közösen – az Európai Bírósághoz fordulna, kikérve a Bíróság véleményét arra vonatkozóan, hogy a TTIP és CETA részét képező befektető-állam vitarendezési mechanizmus (ISDS), illetve a helyette újabban javasolt Befektetési Bírósági Rendszer (ICS) összhangban van-e az európai uniós joggal. Az uniós joggal való összeférhetőség vizsgálatának kérése minden tagállam joga és lehetősége. Ez egyúttal a befektetővédelmi eljárások elleni fellépés megfelelően diplomatikus és hatékony módja.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Kérjük, hogy Magyarország szuverenitásának védelme, a magyar emberek szociális és környezeti jogainak biztosítása érdekében **ne támogassa az Európai Bizottság tárgyalási mandátumát a jelenlegi formájában az EU-USA szabadkereskedelmi egyezmény ügyében.**

Budapest, 2016. június 22.

Tisztelettel,

Greenpeace Magyarország
Magyar Természetvédők Szövetsége
Védegylet

Csatlakozó szervezetek:

Anonymous - Rendszerhiba Akciócsoport
ATTAC Magyarország Egyesület
"Bihar" Kis-sárréti Civilek Társasága
BEKLEN a Nagykunsági Civil Társadalomért Alapítvány
Beretzk Péter Természetvédelmi Klub
Biokultúra Közép-Magyarországi Egyesület
CEEweb a Biológiai Sokféleségért
Csalán Környezet- és Természetvédő Egyesület
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület
Dél-dunántúli Biokultúra Egyesület
E-misszió Egyesület
Éghajlatvédelmi Szövetség
Egyesült Villamosenergia-Ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Energia és Környezet Alapítvány
Fauna Alapítvány
Fenntarthatóság Felé Egyesület
GATE Zöld Klub Egyesület
Gyermeklánctű Kézműves, Oktatási és Környezetnevelési Egyesület
Herman Ottó Természetvédő Kör
Hidra Természetvédelmi és Ifjúsági Egyesület
Kalocsakörnyéki Környezetvédelmi Egyesület
Keresztúri Társas Kör
Keszthelyi Környezetvédő Egyesület
KÖRLÁNC Szegedi Munkacsoport
Környezeti Tervezési és Nevelési Hálózat
Közép-dunántúli Biokultúra Egyesület
Közép-magyarországi Zöld Kör
Közösség az Önellátásért Civil Társaság
Levegő Munkacsoport
Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány
Magyar Biokultúra Szövetség
Magyarország Természeti és Kulturális Örökségéért Alapítvány
Magyarországért Egyesület
Mozgalom az Egészséges Város Környezetéért Civil Társaság
Nők a Balatonért Egyesület
Nyugat-dunántúli Biokultúra Egyesület
Ökológiai Stúdió Alapítvány
Ökorégió Alapítvány a Fenntartható Fejlődésért
Parlagfűmentes Magyarországotért Egyesület
Professzorok Batthyány Köre
Reflex Környezetvédő Egyesület
Serpentes Alapítvány
Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért
Ürömről Egyesület
Zöld Akció Egyesület
Zöld Dió Alapítvány
Zöld Kapcsolat Egyesület
Zöld Kör
Zöld Pók Alapítvány
Zöld Zala Természetvédő Egyesület
Zölderő Környezetvédő és Szépítő Egyesület